

De Minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 22 50
E info@gastransport.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunietransportservices.com

Datum
12 september 2025

Doorkiesnummer

Ons kenmerk
EA 25.0377

Uw kenmerk

Onderwerp
Overzicht leveringszekerheid voor gasjaar 2026/2027

Geachte mevrouw Hermans,

GTS heeft op basis van de huidige Gaswet de wettelijke taak u jaarlijks een overzicht aan te bieden van de leveringszekerheid van gas¹. Met deze brief geven wij invulling aan die wettelijke taak voor het gasjaar 2026/2027. Hierbij is tevens een prognose gegeven van ontwikkelingen tot en met 2030/2031.

Wij hebben onze analyse over de benodigde capaciteit en volume voor leveringszekerheid op vergelijkbare wijze als voorgaande jaren uitgevoerd. Hierbij zijn de uitgangspunten vooraf in de markt geconsulteerd. Ten opzichte van het vorige jaar gaat de huidige prognose uit van een hogere binnenlandse gasvraag, van een lagere doorvoer naar Duitsland en van de aanname dat de LNG-terminal in de Eemshaven ook voor de periode na 2027 beschikbaar blijft. Op basis hiervan toont de volume- en capaciteitsbalans een overschot waarmee, ook in een koud jaar, voldoende volume en capaciteit beschikbaar om aan de gasvraag te voldoen.

Naast voldoende gasaanbod, is het van belang dat er middelen zijn die het verschil tussen de hoge wintervraag en de lagere zomervraag kunnen balanceren. Het wegvallen van het flexibele gasaanbod uit het Groningenveld en het wegvallen van pijpleidinggas uit Rusland hebben geleid tot een toename van het aanbod uit Noorwegen en een toename van de import van vloeibaar aardgas (LNG). Hiermee is het belang om te balanceren met gasopslagen toegenomen. Rekening houdend met de rol die Nederlandse gasopslagen spelen binnen de Noordwest-Europese gasmarkt, volgt uit de GTS-analyse een benodigd volume in seizoensgasopslagen van 115 TWh aan het begin van het winterseizoen 2026/2027.

Tevens vormt de veranderende geopolitieke situatie een bron van zorg. Terwijl Noordwest-Europa in toenemende mate afhankelijk is van gasimporten, is er een verhoogde kans op een grootschalige en langdurige onderbreking van het gasaanbod. De effecten van extreme gebeurtenissen², zijn buiten de voorliggende analyse gebleven.

¹ Conform Gaswet, artikel 10a, lid 1, sub q

² Hierbij valt te denken aan een beperking van het beschikbare LNG-volume ten gevolge van een handelsconflict of onbeschikbaarheid van vaarroutes, of aan uitval/sabotage van offshore infrastructuur.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 12 september 2025

Ons kenmerk EA 25.0377

Onderwerp: Overzicht leveringszekerheid voor gasjaar 2026/27

GTS heeft het voornemen om ten behoeve van het publieke debat eind dit jaar, in een separate rapportage, haar visie op dit gebied te delen.

Onze analyse en bevindingen worden hieronder en in de bijlagen verder toegelicht.

Leveringszekerheid

In Nederland is leveringszekerheid omschreven als een situatie waarin "eindafnemers van gas op het juiste moment en in de juiste gaskwaliteit (laag- of hoogcalorisch) en met de benodigde hoeveelheid worden beleverd, ook wanneer de vraag hoog is"³. Volgens deze definitie mogen alle eindafnemers in Nederland ervan uitgaan dat leveringszekerheid is geborgd, ook wanneer het extreem koud is. Op basis van Europese regelgeving is, onder normale omstandigheden, het beperken van gasstromen naar het buitenland niet toegestaan. Bij het bepalen of er voldoende gas is om aan de behoefte van eindafnemers te voldoen, worden daarom ook de verwachte gasstromen van en naar het buitenland meegenomen.

Het overzicht leveringszekerheid gaat uit van de beschikbaarheid van gasvolumes om de markt te beleveren zonder dat een vraagreductie optreedt, bijvoorbeeld als gevolg van een krap aanbod of een significant hoger prijsniveau. Daarnaast wordt getoetst op de beschikbaarheid van capaciteit om dit gas te transporteren en op de beschikbaarheid van voldoende flexibele middelen waarmee ook in een koud jaar⁴ de markt beleverd kan worden.

Andere maatregelen die bijdragen aan de leveringszekerheid in Nederland zijn het handhaven van voldoende connectiecapaciteit met buurlanden, inkoopcontracten en diversificatie van het aanbod en aanvoerroutes. Hiermee zijn meer mogelijkheden beschikbaar om verstoringen in de aanvoer op te vangen of om alternatief aanbod beschikbaar te maken voor afnemers in Nederland. De mate waarin connectie met buurlanden, inkoopcontracten en diversificatie van aanbod bijdraagt aan leveringszekerheid, is in deze analyse niet gekwantificeerd.

Dit overzicht leveringszekerheid richt zich op gasjaar 2026/2027, waarbij de ontwikkeling wordt beschreven tot en met gasjaar 2030/2031.

Uitgangspunten in een veranderende gasmarkt

De analyse ten behoeve van dit overzicht leveringszekerheid is, waar mogelijk, gebaseerd op publieke bronnen. Uitgangspunten voor de analyse en voorlopige resultaten zijn beschreven en ter consultatie voorgelegd aan marktpartijen en aan representatieve organisaties⁵. In de definitieve rapportage is rekening gehouden met de respons uit de marktconsultatie.

³ Memorie van toelichting, paragraaf 2.1; <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-34957-3.html>

⁴ Conform de Uitvoeringsregeling Gaswet, hanteert GTS het temperatuurverloop zoals is waargenomen in 1995/1996

⁵ Marktconsultatie: <https://www.gasunietransportservices.nl/gasmarkt/marktontwikkelingen/leveringszekerheid-gas>

Het Planbureau voor de Leefomgeving voorziet dat de vraag naar aardgas daalt, maar dat deze daling minder groot is dan een aantal jaren geleden werd voorzien. Zo gaat, voor gelijke jaren, de KEV2024⁶ uit van een hogere gasvraag dan in de voorafgaande editie, de KEV2022.

Bij het aanbod van aardgas hebben recente gebeurtenissen geleid tot veranderingen die invloed hebben op de mate van leveringszekerheid voor de Nederlandse eindafnemers. Zo leidde de definitieve sluiting van het Groningenveld en het wegvallen van het pijpleidingaanbod uit Rusland niet alleen tot een afname in het aanbod van het jaarvolume, maar tevens in een afname in het aanbod van flexibiliteit. Een grote beschikbaarheid van flexibiliteit is nodig om het verschil tussen de hoge wintervraag en de lagere zomervraag te balanceren.

Het weggefallen volume is voor een belangrijk deel opgevangen door een hogere aanvoer van vloeibaar aardgas (LNG) en pijpleidinggas uit Noorwegen. Het wegvallen van flexibel aanbod, dat de seizoensvariaties in de gasvraag kan volgen, heeft het belang van de inzet van seizoensgasopslagen doen toenemen.

In de basisvariant, is er voldoende aanbod om aan de marktvraag te voldoen. Toch bestaat in de periode tot 2031 onzekerheid over de aanvoer van aardgas. Dit is het gevolg van toenemende geopolitieke onzekerheid met mogelijke consequenties voor de continuïteit van gasinfrastructuur en van aanvoerroutes voor LNG. Conform de wettelijke taak voor GTS zijn in dit overzicht leveringszekerheid alleen gebeurtenissen meegenomen die zijn omschreven in de Gaswet. Hieronder bevinden zich geen sterk versturende gebeurtenissen, zoals een grootschalige en langdurige onderbreking in het gasaanbod. Eventuele maatregelen om op een dergelijke onderbreking voorbereid te zijn, zoals het aanleggen van een noodvoorraad, zijn daarom buiten dit overzicht leveringszekerheid gebleven.

In haar analyse gaat GTS uit van drie varianten voor de gasvraag. Naast de basisvariant heeft GTS een variant met een verhoogde gasvraag gedefinieerd, die resulteert in een situatie met beperkte mogelijkheden om de markt te balanceren. Een variant met een lagere gasvraag resulteert in een situatie met meer mogelijkheden om de markt te balanceren, ook in een koude winter.

Elke variant is doorgerekend voor een warm, een gemiddeld en een koud temperatuurjaar.

Op basis van een internationale beschouwing, waarbij de karakteristiek van LNG-productie en de geografische ligging van gasopslagen is meegenomen, is in de basisvariant gekozen voor een vlak aanbod van LNG ten behoeve van de Nederlandse markt. Naar aanleiding van de marktconsultatie is als variant hierop tevens gerekend met meer flexibiliteit in het aanbod van LNG.

Met deze varianten heeft GTS een reële spreiding in de uitgangspunten meegenomen.

⁶ Klimaat en Energieverkenning 2024. <https://www.pbl.nl/publicaties/klimaat-en-energieverkenning-2024>

Resultaten uit de analyse

Capaciteitsbalans

Onder de aanname dat de EET LNG-terminal na 2027 beschikbaar blijft, toont het overzicht leveringszekerheid voor alle varianten een positieve capaciteitsbalans. Ten opzichte van de vorige editie is het overschot toegenomen als gevolg van de aanname met betrekking tot EET en bijgestelde prognoses voor de doorvoer van hoogcalorisch gas naar Duitsland en voor de binnenlandse gasafzet.

Dit betekent dat er voldoende capaciteit beschikbaar is voor een koude gasdag indien capaciteit, vergelijkbaar met die van de grootste capaciteitsbron, uitvalt.

Bij de capaciteitsbalans is, naast de middelen die beschikbaar zijn binnen Nederland, tevens rekening gehouden met bergingen die vanuit Duitsland capaciteit aan Nederland kunnen leveren. Voor de beschikbaarheid van capaciteit uit gasopslagen is het van groot belang dat er aan het begin van de winter voldoende volume in deze gasopslagen zit. Momenteel schrijft de Europese Gasleveringszekerheidsverordening (2017/1938) een minimum vulgraad voor gasopslagen in een lidstaat voor.

Volumebalans

Waar de capaciteitsbalans is opgesteld voor een specifiek moment met piekvraag, is de balans tussen vraag en aanbod van volume opgesteld voor een heel gasjaar. Omdat de omvang van de gasvraag afhankelijk is van de temperatuur, is deze balans berekend voor een koud en voor een gemiddeld temperatuurjaar.

Onder de aanname dat de EET LNG-terminal ook na 2027 beschikbaar blijft, is de volumebalans voor alle varianten positief. Dit betekent dat er voldoende aanbod van volume is om, ook in een koud jaar, de gasmarkt te kunnen belevaren.

Gasopslagen

Het belang van gasopslagen is toegenomen omdat het huidige aanbod beperkte mogelijkheid heeft om de variaties tussen de hoge wintervraag en de lagere zomervraag te balanceren. Omdat niet elk land beschikt over opslagmogelijkheden met voldoende volume om te kunnen balanceren tussen de seizoenen, wordt seizoensflexibiliteit uitgewisseld tussen de Noordwest-Europese landen en vormt deze vorm van flexibiliteit een internationale markt. Als resultaat hiervan wordt een deel van de flexibiliteit die beschikbaar is in Nederland ingezet ten behoeve van markten in onze buurlanden, met name België en het Verenigd Koninkrijk. Het vaststellen van de vraag naar seizoensflexibiliteit en het benodigde opslagvolume in Nederlandse seizoensgasopslagen, dient dan ook vanuit een Noordwest-Europees perspectief plaats te vinden.

In de komende jaren wordt een geleidelijke daling verwacht van de gasvraag, die gepaard gaat met een geleidelijke afname van de vraag naar seizoensflexibiliteit. Rekening houdend met deze afname, is het niet mogelijk om in de periode tot 2031 één van de drie grootste opslagen in Nederland geheel te sluiten. GTS gaat dan ook uit van een blijvende beschikbaarheid van de huidige seizoensgasopslagen.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 12 september 2025

Ons kenmerk EA 25.0377

Onderwerp: Overzicht leveringszekerheid voor gasjaar 2026/27

Vuldoel voor seizoensopslagen

Op basis van de basisvariant en uitgaande van een koud gasjaar 2026/2027, volgt uit de GTS-analyse een vraag naar seizoensflexibiliteit ter grootte van 115 TWh⁷. Om zeker te zijn dat dit volume beschikbaar is in een koude winter, moet deze gashoeveelheid aan het begin van de winter 2026/2027 in Nederlandse seizoensgasopslagen aanwezig zijn.

Met dit vuldoel wordt tevens voldaan aan het vuldoel die volgt uit de Europese Gasleveringszekerheidsverordening.

Hoogachtend,

GASUNIE TRANSPORT SERVICES B.V.

Bart Jan Hoevers

Algemeen Directeur

Bijlage bij deze brief, met een nadere onderbouwing

- Toelichting bij het GTS-overzicht leveringszekerheid 2025

⁷ GTS definieert alle energiehoeveelheden op basis van calorische bovenwaarde.